

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za IV kvartal 2018, godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za IV kvartal 2018. godine.

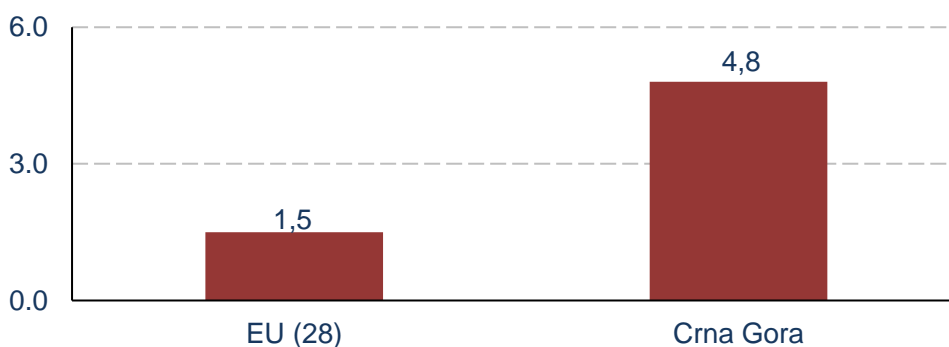
Bruto domaći proizvod Crne Gore u IV kvartalu 2018. godine iznosio je 1 159 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 091 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u IV kvartalu 2018. godine iznosila je 4,8%.

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

	IVQ 2018 (p)
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 159,5
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	1 143,4
Nominalna stopa rasta, %	6,3
Realna stopa rasta, %	4,8

Grafik 1: Realne stope rasta za IVQ 2018, u %

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ 2017	IVQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 125 089	1 214 768
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	880 281	933 397
1.2	1.2 Potrošnja države	244 808	281 371
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	359 571	371 547
3	3 Promjene u zalihama	65 175	59 540
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-459 117	-486 353
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	299 655	352 493
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	758 772	838 846
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 090 718	1 159 502

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ 2017	IVQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	103,2	104,8
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	80,7	80,5
1.2	1.2 Potrošnja države	22,4	24,3
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	33,0	32,0
3	3 Promjene u zalihama	6,0	5,1
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-42,1	-41,9
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	27,5	30,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	69,6	72,3
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

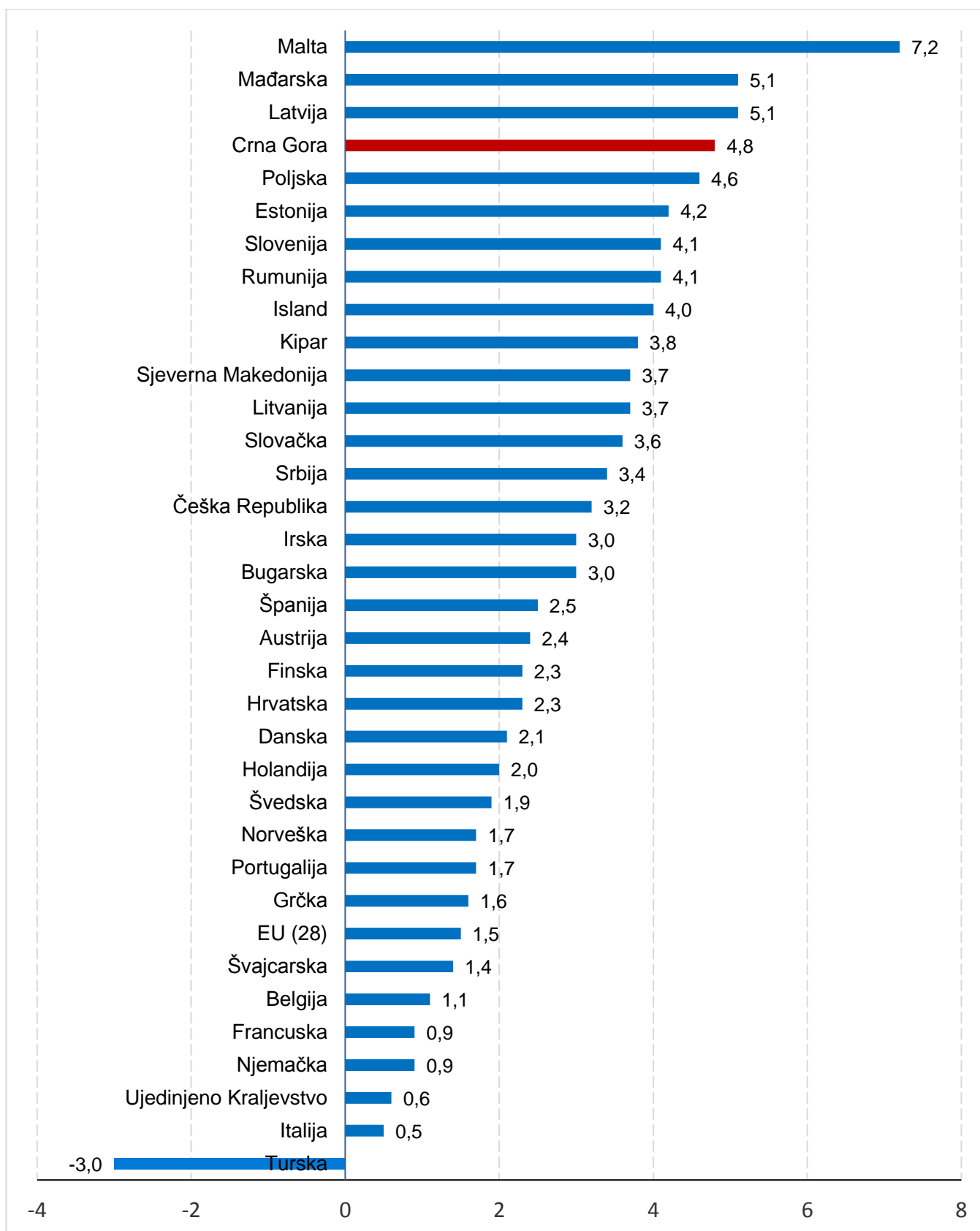
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ 2017	IVQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 101 275	1 177 643
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	858 650	921 922
1.2	1.2 Potrošnja države	242 625	255 721
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	356 039	359 732
3	3 Promjene u zalihama	62 696	78 057
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-462 143	-472 042
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	277 207	341 742
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	739 350	813 783
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 057 866	1 143 390

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ 2017	IVQ 2018 (p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	104,1	103,0
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	81,2	80,6
1.2	1.2 Potrošnja države	22,9	22,4
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	33,7	31,5
3	3 Promjene u zalihama	5,9	6,8
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-43,7	-41,3
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	26,2	29,9
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	69,9	71,2
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IVQ 2018

Podaci o stopama realnog rasta BDP-a koje objavljuje EUROSTAT nalaze se na internet adresi:
<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Uprava za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA 2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA 2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl. list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2019-2023 (Sl. list CG br. 07/19) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Uprava za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Uprave za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2., telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20-230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax **+(382) 20 223-435**

Web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org